

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ການວິເຄາະງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການ

ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະ 2016-2019

ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ

ອັດຕາການລົງທຶນສູງ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໃນວຽກງານໂພຊະນາການ ລະຫວ່າງ 2016 - 2019 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມມັ່ງໝັ້ນໃນການລົງທຶນເຂົ້າໃນ ການປັບປຸງແຜນງານໂພຊະນາການ

1. ສະພາບໂພຊະນາການໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ, ແຕ່ວ່າອັດຕາການຂາດສານອາຫານແບບຊໍາເຮື້ອ (ລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ) ຍັງມີສູງ ເຖິງ 33% ໃນທົ່ວປະເທດໂດຍມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍລະຫວ່າງແຂວງ, ເຊິ່ງບາງແຂວງມີສູງເຖິງ 54%, ໃນນັ້ນ 21% ຂອງຈຳນວນເດັກນ້ອຍມີນ້ຳໜັກຫຼຸດມາດຕະຖານ ແລະ 9% ຂອງເດັກນ້ອຍອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີແມ່ນຈ່ອຍ ຫຼືຂາດສານອາຫານແບບກະທັນຫັນ.
2. ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ລົງທຶນໃສ່ວຽກງານດ້ານໂພຊະນາການໃນມູນຄ່າ 141,9 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນໄລຍະເວລາ 4 ປີ, ເຊິ່ງກວມພຽງ 34,5% ຂອງການໃຫ້ຄ່າພັນສັນຍາໃນແຜນການປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ (NPAN) 2016-2019.
3. ແຜນງານດັ່ງກ່າວຍັງເອື້ອຍອີງໃສ່ການລົງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນລະດັບສູງເຖິງປະມານ 90% ຂອງການລົງທຶນດ້ານໂພຊະນາການທັງໝົດໃນປະເທດ. ການເອື້ອຍອີງຫຼາຍເກີນໄປຕໍ່ກອງທຶນຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ກ່ຽວກັບການສະໜັບສະໜູນງົບປະມານໂລຍະຍາວສໍາລັບກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂພຊະນາການ. ລັດຖະບານຄວນລິເລີ່ມ ແລະ ສ້າງກົນໄກການລະດົມແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນປະເທດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ NPAN. ການສະໜັບສະໜູນການລະດົມທຶນແບບລວມສູນແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນການສົ່ງເສີມທຶນໃນການນໍາໃຊ້ສະເພາະວຽກງານໂພຊະນາການເທົ່ານັ້ນ.
4. ໂພຊະນາການບໍ່ແມ່ນຂະແໜງການຂອງຕົນເອງ ແລະ ງົບປະມານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານໂພຊະນາການແມ່ນນອນຢູ່ໃນແຜນງົບປະມານຂອງບັນດາກະຊວງຂະແໜງການ. ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ຄວາມໂປ່ງໃສໃນງົບປະມານ, ການໃຊ້ຈ່າຍ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຂອງການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການ, ຊຶ່ງໃນທາງກັບກັນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດວັດແທກໄດ້. ໃນຂະນະທີ່ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນການປັບປຸງສາລະບານບັນຊີ (CoA), ການຂາດການຈັດແບ່ງປະເພດບັນຊີລຽງປະເພດໜ້າທີ່ການແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຄົບຊຸດ, ການຂາດການຈັດແບ່ງປະເພດບັນຊີຈັດລຽງແຜນງານ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ລວມທັງລະຫັດເມືອງໃນ CoA ຍັງເປັນບັນຫາໃຫຍ່.
5. ເຖິງວ່າຈະມີການເລີ່ມການປະສານງານເຊື່ອມໂຍງການປະຕິບັດງານໃຫ້ເຂົ້າກັນໃນວຽກງານໂພຊະນາການ, ແຕ່ກໍຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປັບປຸງໄປສູ່ການບໍລິຫານງົບປະມານໂພຊະນາການທີ່ມີການປະສານງານທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ພຽງພໍ, ເຊິ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈໍາເປັນໃນການປັບປຸງການວາງແຜນ, ການຂຶ້ນງົບປະມານໃນຂະແໜງ ແລະ ລະຫວ່າງບັນດາຫ້ອງການລັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນມາດຕະການແກ້ໄຂບັນຫາດ້ານໂພຊະນາການທີ່ວາງໄວ້ໃນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ (NNS) ແລະ NPAN.
6. NPAN ຍັງຂາດລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດທີ່ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຈາກແຕ່ລະລະດັບລັດຖະບານ. ນີ້ຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມຊັດເຈນວ່າງົບປະມານໃດທີ່ຖືກຄຸ້ມຄອງໂດຍລັດຖະບານສູນກາງ ແລະ ຢູ່ໃນລະດັບແຂວງ. ນອກຈາກນີ້ຍັງບໍ່ໄດ້ລະບຸຕາມແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ມູນຄ່າງົບປະມານ, ຂັ້ນໃດມີສ່ວນໃນການປະກອບສ່ວນຫຍັງ. ຍັງຂາດລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບງົບປະມານ ແລະ ງົບປະມານເພື່ອການພັດທະນາ ເຊັ່ນ: 'ການຈັດຊື້' (ງົບປະມານເພື່ອການພັດທະນາ) ບໍ່ໄດ້ແຍກອອກຈາກ 'ການແຈກຢາຍ' ແລະ 'ຈັດສິ່ງ'.
7. ບາງມາດຕະການທີ່ມີຜົນກະທົບສູງຫຼາຍຕໍ່ໂພຊະນາການ ແມ່ນງົບປະມານບໍ່ພຽງພໍເທົ່າທີ່ຄວນ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ບາງໂຄງການທີ່ມີຜົນຕໍ່ໂພຊະນາການຕໍ່າກວ່າແມ່ນໄດ້ຮັບບູລິມະສິດກ່ອນ. ຈໍາເປັນຕ້ອງມີກົນໄກໃຫ້ບູລິມະສິດທີ່ດີກວ່າ ແລະ ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍກວ່າແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນ ເພື່ອເນັ້ນໜັກໃສ່ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນສູງ. ການລົງທຶນຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດໂດຍອີງໃສ່ຫຼັກຖານຂອງມາດຕະການທີ່ມີຜົນກະທົບສູງ ແລະ ຕົ້ນທຶນຕໍ່າທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາໂພຊະນາການທີ່ສໍາຄັນໄດ້.

© UNICEF LAOS

ບົດສະເໜີ

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ນີ້ໄດ້ສຶກສາງົບປະມານ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານໂພຊະນາການ. ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແມ່ນການລວມເອົາຂໍ້ມູນສາທາລະນະທີ່ມີການຕິດຕາມການເງິນປະຈຳປີຂອງບັນດາຂະແໜງການຂອງກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ, ລວມທັງຂໍ້ມູນຈາກການສຳພາດບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ (DPs) ເຊິ່ງໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ (ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ).¹

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ (GOL) ໄດ້ພັດທະນາຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການປີ 2016-2025 ເປັນເອກະສານຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານເພື່ອເນັ້ນໃສ່ການພົວພັນດ້ານໂພຊະນາການໃນທົ່ວຂະແໜງການ.

ເປັນຫຍັງຕ້ອງລົງທຶນໃນໂພຊະນາການ ?

ການຂາດສານອາຫານແບບຊໍາເຮື້ອ ແມ່ນກວມເອົາປະມານ 50% ຂອງສາເຫດການເສຍຊີວິດທັງໝົດຂອງເດັກອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີ ຈາກສາເຫດທັງໝົດທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເສຍຊີວິດໃນທົ່ວໂລກ.²

ການຂາດສານອາຫານຊໍາເຮື້ອ (ລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ) ຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ລາຍຮັບຕໍ່າໃນອະນາຄົດ. ການຂາດສານອາຫານເຮັດໃຫ້ມີການໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ, ຍ້ອນວ່າມີການເຈັບປ່ວຍເລື້ອຍໆ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງນຳໄປສູ່ການຫຼຸດລົງຂອງລາຍຮັບ ແລະ ພາສີອາກອນຂອງຊາດໃນອະນາຄົດ. ຢູ່ ສປປ ລາວ, ການຂາດສານອາຫານເຮັດໃຫ້ປະເທດສູນເສຍງົບປະມານປະມານ 197 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 2,4% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP). 73% ຂອງການສູນເສຍນີ້ ຫຼື ປະມານ 142 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ແມ່ນຍ້ອນການຂາດສານອາຫານໃນໄລຍະ 1,000 ວັນ ທຳອິດຂອງຊີວິດເດັກນ້ອຍ, ໃນຂະນະທີ່ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຫຼື 38 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບສະຖານະພາບທາງໂພຊະນາການຂອງແມ່ໃນການລ້ຽງດູລູກ.³ ໂພຊະນາການທີ່ດີແມ່ນໃຈກາງຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນລະດັບໂລກ.

ຮູບ 1: ເປົ້າໝາຍໂພຊະນາການຂອງໂລກ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດໂພຊະນາການ ສປປ ລາວ

- 1 40% ຫຼຸດລົງໃນຈຳນວນເດັກອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີທີ່ຂາດສານອາຫານແບບຊໍາເຮື້ອ
- 2 50% ຫຼຸດລົງຈາກພາວະເລືອດຈາງຂອງຈຳນວນແມ່ຍິງໄວຈະເລີນພັນ
- 3 30% ຫຼຸດລົງໃນນ້ຳໜັກຕອນເກີດ
- 4 ບໍ່ມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງນ້ຳໜັກເກີນໃນໄວເດັກ
- 5 ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງອັດຕາການລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມແມ່ຢ່າງດຽວໃນໄລຍະ 6 ເດືອນ ທຳອິດເຖິງຢ່າງຕໍ່າ 50%
- 6 ເຮັດໃຫ້ຫຼຸດລົງ ແລະ ການຮັກສາລະດັບພາວະຂາດສານອາຫານແບບກະທັນຫັນໃຫ້ໄດ້ໜ້ອຍກວ່າ 5%

ສະພາບທົ່ວໄປດ້ານໂພຊະນາການຂອງ ສປປ ລາວ

ການຂາດສານອາຫານແມ່ນເປັນບັນຫາສຳຄັນຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດຂອງ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ໜຶ່ງໃນສາມ ຂອງເດັກນ້ອຍອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີເສຍຊີວິດ⁴. ການສຳຫຼວດດັດຊະນີໝາຍສັງຄົມລາວຄັ້ງທີ 2 (LSIS II, 2017) ສະບັບຫຼ້າສຸດໄດ້ລາຍງານການຫຼຸດລົງຂອງອັດຕາການຂາດສານອາຫານຊໍາເຮື້ອລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຂອງເດັກນ້ອຍອາຍຸລຸ່ມ 5 ປີຈາກ 44% ໃນ (2012) ມາເປັນ 33% ໃນປີ 2017, ອັດຕາດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ຈະແຈ້ງລະຫວ່າງບັນດາແຂວງ: 11 ໃນ 18 ແຂວງ ລາຍງານວ່າ ມີລະດັບການຂາດສານອາຫານຊໍາເຮື້ອລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານທີ່ສູງຫຼາຍ (≥30%).⁵

¹ ຍ້ອນບໍ່ມີຂໍ້ມູນງົບປະມານມີໜຶ່ງຈາກກະຊວງການເງິນ ທາງທີມງານແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕີພິມທີ່ມີຢູ່ ແລະ ຂໍ້ມູນການເງິນປະຈຳປີ ຈາກກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການຈາກຫຼາຍຂະແໜງການ ລວມທັງຂໍ້ມູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ.

² <https://data.unicef.org/topic/nutrition/malnutrition/>

³ ສປປ ລາວ: NIPN, ສະພາບລວມຂອງລະບົບຂໍ້ມູນທາງດ້ານໂພຊະນາການ. 2019.

⁴ ສະຫະພາບເອີຣົບ, ມາດຕະການສຳລັບ “ສິ່ງເສີມຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ”. 2019. https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/aap-financing-laos-annex-c-2019-3930_en.pdf

⁵ ສປປ ລາວ, ການສຳຫຼວດດັດຊະນີໝາຍສັງຄົມລາວ ຄັ້ງທີ 2 2017. 2018.

ການເງິນດ້ານໂພຊະນາການ

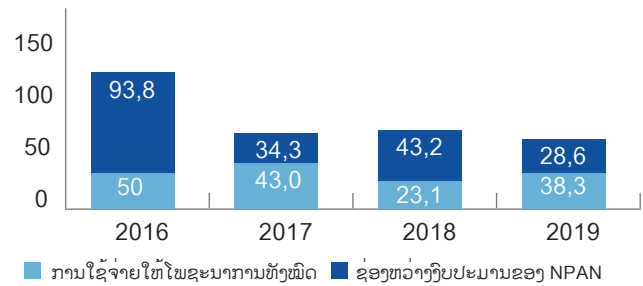
ຂະໜາດ ແລະ ທ່າອ່ຽງຂອງທຶນງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການ

ມູນຄ່າທຶນງົບປະມານຄາດຄະເນຂອງ NPAN 2016-2020 ແມ່ນ 411,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສໍາລັບ 5 ປີ. ອີງຕາມການແບ່ງປັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປະຈຳປີຂອງ NPAN, ພາລະສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ສຸດຕົກຢູ່ບົກອິດໃນມູນຄ່າ 131,2 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ຮອງລົງມາແມ່ນປີທີສອງໃນມູນຄ່າ 77,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ຕໍ່ມາມັນໄດ້ຫຼຸດລົງເຖິງ 66,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ 66,9 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນປີທີ 3 ແລະ ປີທີ 4, ໃນຂະນະທີ່ປີສຸດທ້າຍແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 69,6 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ.

ຊ່ອງຫວ່າງລະຫວ່າງການລົງທຶນດ້ານໂພຊະນາການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນປະຈຸບັນແມ່ນກວ້າງອອກ ຈາກການວິເຄາະຄວາມຕ້ອງການທີ່ສະສົມໃນແຕ່ລະປີ.

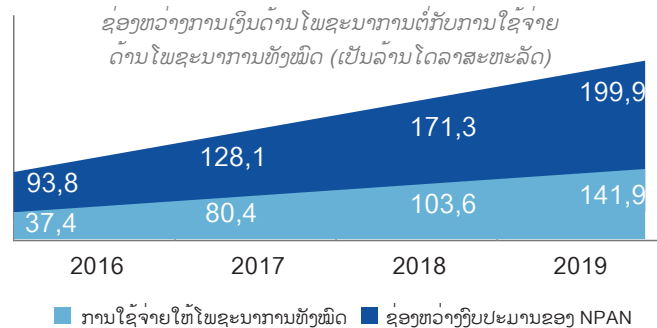
ການເງິນດ້ານໂພຊະນາການໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນບໍ່ສາມາດຄາດເດົາໄດ້ຍ້ອນ 2 ເຫດຜົນຫຼັກ. ເຫດຜົນທີ 1 ແມ່ນການເງິນຂອງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາແມ່ນອີງຕາມໂຄງການ ແລະ ກອບເວລາ ແລະ ຄວາມຜັນຜວນຍ້ອນຜົນຂອງການໃຊ້ຈ່າຍ. ເຊິ່ງນໍາໄປສູ່ປະເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງງົບປະມານ. ເຫດຜົນທີ 2, ຍ້ອນຂາດຂໍ້ມູນງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການ, ມັນບໍ່ສາມາດກໍານົດໄດ້ວ່າການຫຼຸດລົງຂອງງົບປະມານໂພຊະນາການແມ່ນຍ້ອນກະຊວງສາທາລະນະສຸກຈັດສັນງົບປະມານເພື່ອຈຸດປະສົງອື່ນນອກເໜືອຈາກຄວາມຕ້ອງການດ້ານໂພຊະນາການ, ຫຼື ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດ້ານໂພຊະນາການບໍ່ສາມາດ ແລະ ໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດສັນໄວ້.

ຮູບ 2: ທ່າອ່ຽງຂອງງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການໃນ ສປປ ລາວ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), 2016-2019

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: NNC-S, ສປປ ລາວ.

ຮູບ 3: ຄໍາໝັ້ນສັນຍາປະຈຳປີຂອງ NPAN ທຽບກັບການສະໜອງທຶນຕົວຈິງດ້ານໂພຊະນາການ ຕາມການລາຍງານຂອງ NNC-S

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: NPAN ສໍາລັບງົບປະມານທັງໝົດທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງຂອງງົບປະມານ, NNC-S ສໍາລັບຂໍ້ມູນລາຍຈ່າຍທີ່ມີ.

ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ

- ການແກ້ໄຂບັນຫາການຂາດສານອາຫານແມ່ນບູລິມະສິດທີ່ສໍາຄັນຂອງລັດຖະບານທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ (NNS) 2016-2025 ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ (NPAN) 2016-2020.
- ການເງິນບໍ່ພຽງພໍໃນດ້ານໂພຊະນາການຍັງເປັນບັນຫາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ NPAN ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ພຽງບາງສ່ວນເທົ່ານັ້ນ.
- ການທີ່ບໍ່ມີລະຫັດຂອງແຜນງານໃນສາລະບານບັນຊີເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດແຍກງົບປະມານໄດ້ ແລະ ດໍາເນີນການຕິດຕາມທາງການເງິນດ້ານໂພຊະນາການໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

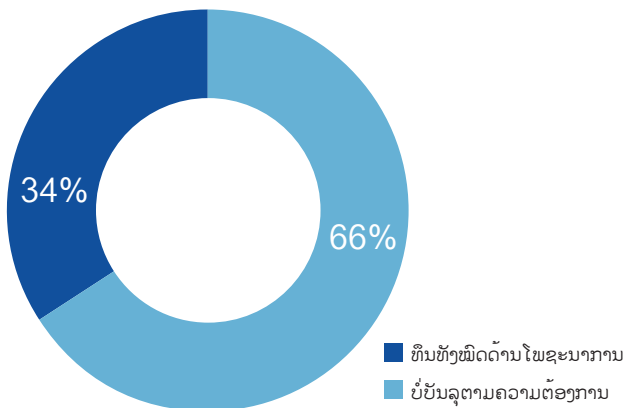
ອົງປະກອບຂອງການໃຊ້ຈ່າຍ

ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການໂດຍແຫຼ່ງການເງິນ: ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດ 5 ປີ ສໍາລັບໂພຊະນາການບັນລຸໄດ້ 141,9 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ໃນນັ້ນ 14,6 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື 10% ແມ່ນມາຈາກແຫຼ່ງງົບປະມານພາຍໃນປະເທດ ແລະ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ 127,1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື 90% ແມ່ນມາຈາກກອງທຶນສາກົນໂດຍຜ່ານຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ. ໝາຍຄວາມວ່າ ລະຫວ່າງປີ 2016 ແລະ 2019, ມີພຽງ 34,4% ຂອງແຜນງົບປະມານທັງໝົດ, ໃນຂະນະທີ່ມູນຄ່າທີ່ເຫຼືອ 269,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື ເທົ່າກັບ 66% ຂອງແຜນງົບປະມານແມ່ນຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນເທື່ອ.

ການເອື້ອອື່ງໃສ່ທຶນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ (DPs) ຫຼາຍ ເຮັດໃຫ້ການເງິນດ້ານໂພຊະນາການຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ. DPs ໄດ້ສະໜອງທຶນປະມານ 90% ຂອງ NPAN ໂດຍລວມໃນປີ 2016-2019. ການຖອນຕົວອອກຈາກການສະໜອງເງິນທຶນຂອງ DPs ອາດຈະເຮັດໃຫ້ມີຊ່ອງຫວ່າງທາງການເງິນໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ເຊິ່ງລັດຖະບານຄວນຈະກະກຽມທີ່ຈະເຕີມຊ່ອງຫວ່າງດ້ວຍການສະໜອງທຶນພາຍໃນ.

ຮູບ 4: ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການ ແລະ ການບໍ່ບັນລຸຕາມຄວາມຕ້ອງການ

NPAN 2016-2019 ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 34,5% ໃນໄລຍະໂຄງການ ແລະ ໄດ້ຮັບທຶນ 141,9 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຈາກແຫຼ່ງທຶນທັງໝົດ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: NNC-S, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຕາມຂະແໜງການໃນຊ່ວງໄລຍະຂອງ 2016-2020

ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຂອງຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ມີການຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍຈາກ 15,6 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນສົກງົບປະມານປະຈຳປີ 2015/16 ເຖິງ 11 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນສົກປີ 2019.

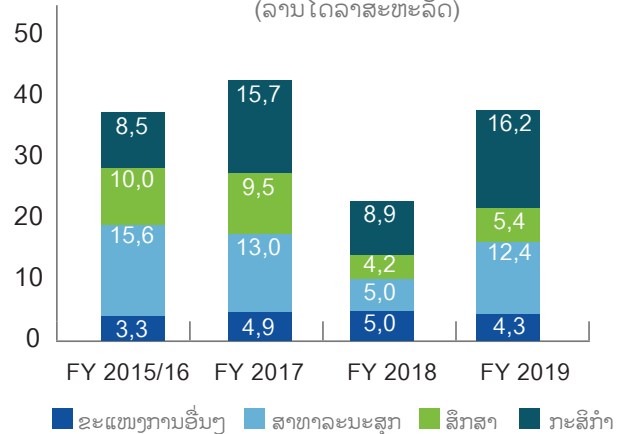
ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຂອງຂະແໜງການສຶກສາໃນລະຫວ່າງສົກປີສົກປີ 2016 - 2020 ມີການຜັນຜວນຈາກ 12 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດໃນສົກປີ 2015-2016 ເຖິງ 4,2 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສໍາລັບສົກປີ 2019.

ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຂອງຂະແໜງກະສິກໍາ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຈາກ 8,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນສົກປີ 2015-2016 ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍເປັນ 17,8 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສໍາລັບສົກປີ 2019.

ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຂອງຫຼາຍຂະແໜງອື່ນ ມີສະຖຽນລະພາບໃນລະດັບ 3,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນສົກປີ 2015-2016 ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,9 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ 5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສໍາລັບສົກປີ 2017 ແລະ ສົກປີ 2018 ຕາມລໍາດັບ ດ້ວຍການຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍເຖິງ 4,2 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນສົກປີ 2019.

ຮູບ 5: ອົງປະກອບລາຍຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການຕາມຂະແໜງການ

ສ່ວນປະກອບລາຍຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການ, ໂດຍຂະແໜງການ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: NNC-S, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ

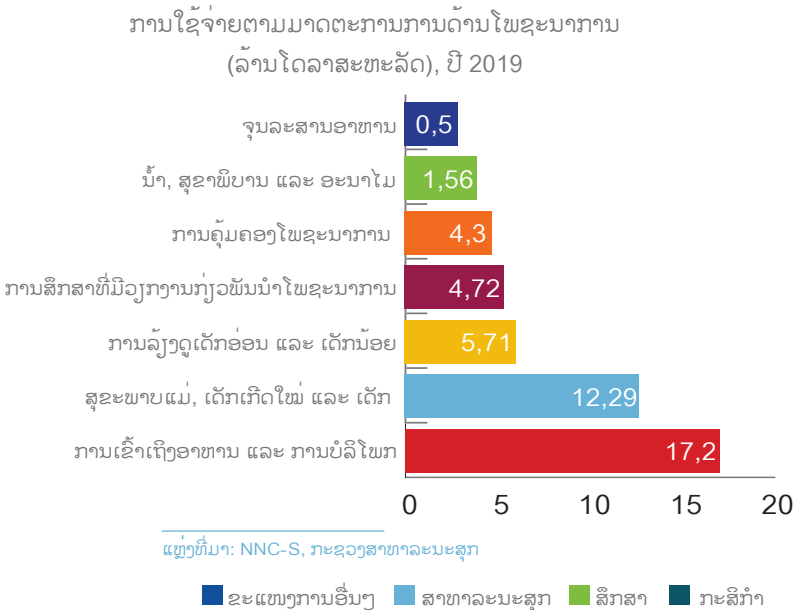
- ໂພຊະນາການຄວນຈະຍັງເປັນບູລິມະສິດຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, ເຖິງວ່າຈະມີການໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນຍ້ອນມາດຕະການສະກັດກັ້ນ ການລະບາດຂອງ Covid-19 ໃນຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການຫຼຸດລົງຂອງລາຍຮັບລວມກໍ່ຕາມ.
- ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນພິຈາລະນາໃນການເພີ່ມທະວີການຈັດສັນງົບປະມານຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຕໍ່ມາດຕະການດ້ານໂພຊະນາການໂດຍທາງກົງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນນີ້ ຄວນຈະຖືກລະບຸໃນແຜນງົບປະມານຂອງຂະແໜງການ ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີ.
- ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຄວນພິຈາລະນາປັບປຸງຄວາມສາມາດຄາດເດົາການເງິນດ້ານໂພຊະນາການ ໂດຍຜ່ານການວາງເປົ້າໝາຍ ແລະ ການລະດົມງົບປະມານເພື່ອຫຼີກລ້ຽງການທັນງົບປະມານສໍາລັບໂພຊະນາການ ໄປໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອຈຸດປະສົງອື່ນ.
- ເມື່ອວາງແຜນກິດຈະກຳ NPAN ອັນໃໝ່, ລັດຖະບານ ຄວນພິຈາລະນາປ່ຽນຈຸດສຸມໄປໃສ່ມາດຕະການໂພຊະນາການທີ່ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ ແລະ ມີຜົນກະທົບສູງ ເພື່ອປັບປຸງຜົນໄດ້ຮັບດ້ານໂພຊະນາການ.

ອົງປະກອບຂອງການໃຊ້ຈ່າຍໂດຍປະເພດຂອງ ມາດຕະການ ສໍາລັບສົກປີ 2019.

ລາຍຈ່າຍດ້ານໂພຊະນາການ ໂດຍລວມໃນປີ 2019 ແມ່ນ 38,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ໃນນັ້ນມີພຽງ 15,03 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ໃນມາດຕະການທີ່ມີຜົນກະທົບສູງ ເຊັ່ນ: ສຸຂະພາບຂອງແມ່, ເດັກອ່ອນ ແລະ ເດັກ (5,51 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ການລ້ຽງດູເດັກອ່ອນ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (4,72 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ການຄຸ້ມຄອງໂພຊະນາການ (4,3 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ແລະ ການສະໜອງຈຸນລະສານອາຫານ (0,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ), ເຊິ່ງມີພຽງ 42,6% ຂອງລາຍຈ່າຍທັງໝົດ.

ຜົນການຄົ້ນຄ້ວາຈາກຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍໃນການແຈກຢາຍງົບປະມານ. ໃນການທົບທວນຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງບັນດາແຂວງກ່ຽວຂ້ອງກັບລະດັບຂອງການຂາດສານອາຫານແບບ ຊໍາເຮື້ອລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ນໍ້າໜັກຫຼຸດມາດຕະຖານ ພ້ອມກັບການແຈກຢາຍທຶນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການສະເພາະຂອງບັນດາແຂວງ, ລັດຖະບານຕ້ອງມີຍຸດທະສາດໃນການສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການດ້ານໂພຊະນາການ ໃຫ້ເທົ່າທຽມ ແລະ ສົມສ່ວນກັນ.

ຮູບ 6: ການໃຊ້ຈ່າຍຕາມມາດຕະການດ້ານໂພຊະນາການ

ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ

- ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງບັນດາແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂາດສານອາຫານແບບ ຊໍາເຮື້ອ (ລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ) ແລະ ຕົວຊີ້ວັດໂພຊະນາການອື່ນໆ ຕ້ອງການໃຫ້ມີການວິເຄາະເພີ່ມຕື່ມ. ຄວາມແຕກຕ່າງເຫຼົ່ານີ້ ຄວນຖືກລວມເຂົ້າໃນກອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ການປັບປຸງການວາງແຜນ ແລະ ງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການຈະຊ່ວຍປັບປຸງ ຫຼັກຖານ ແລະ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນສໍາລັບໂພຊະນາການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໂດຍສະເພາະຈາກຂັ້ນສູນກາງລົງຮອດຂັ້ນແຂວງ.

ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນແບບສະເໝີພາບ

ຜົນໄດ້ຮັບໂພຊະນາການ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນທຸກແຂວງຂອງ ສປປ ລາວ. ຄວາມແຕກຕ່າງຢູ່ຂັ້ນແຂວງສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເງິນທີ່ແຕກຕ່າງກັນສໍາລັບແຜນງານໂພຊະນາການ. ນອກຈາກນີ້, ອັດຕາທີ່ແຕກຕ່າງກັນຢູ່ຂັ້ນແຂວງອາດຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສໍາຄັນຂອງຈໍານວນເດັກທີ່ຂາດສານອາຫານຊໍາເຮື້ອລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຢູ່ພາຍໃນແຂວງນັ້ນ. ຈໍານວນ 11 ໃນ 18 ແຂວງລາຍງານວ່າມີການຂາດສານອາຫານຊໍາເຮື້ອລວງສູງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຢູ່ໃນລະດັບສູງ ($\geq 30\%$).

ມາຮອດປະຈຸບັນ, NPAN 2016-2020 ບໍ່ໄດ້ບັນທຶກຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ, ແຕ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກມີງົບປະມານສໍາລັບບາງເມືອງທີ່ມີການຂາດສານອາຫານແບບ ຊໍາເຮື້ອສູງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ງົບປະມານແມ່ນບໍ່ໄດ້ແຈກຢາຍບົນພື້ນຖານຄວາມຕ້ອງການດ້ານໂພຊະນາການ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບດ້ານໂພຊະນາການຂອງແຂວງ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

- ໂພຊະນາການຄວນຖືເປັນບູລິມະສິດຂອງລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ.
- ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນພິຈາລະນາໃນການເພີ່ມທະວີການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງສໍາລັບມາດຕະການດ້ານໂພຊະນາການ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນນີ້ຄວນຈະຖືກລະບຸຢູ່ໃນແຜນການ ແລະ ງົບປະມານປະຈຳປີຂອງຂະແໜງການ.
- ລັດຖະບານຄວນພິຈາລະນາເປົ້າໝາຍ ແລະ ວາງແຜນງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການເພື່ອຫຼີກລ້ຽງການຫັນງົບປະມານດ້ານໂພຊະນາການໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນໆ ແລະ ບໍ່ແມ່ນດ້ານໂພຊະນາການ.
- ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຄວນພິຈາລະນາຫັນປ່ຽນຈຸດສຸມໄປສູ່ມາດຕະການທີ່ມີຜົນກະທົບສູງ ເພື່ອປັບປຸງຜົນໄດ້ຮັບດ້ານໂພຊະນາການ.
- ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຄວນຮ່ວມມືກັບກະຊວງການເງິນ ເພື່ອສ້າງລະຫັດງົບປະມານຂັ້ນສອງທີ່ຈະຊ່ວຍໃນການວາງແຜນດ້ານໂພຊະນາການ. ສິ່ງນີ້ຄວນຖືກນໍາໃຊ້ກັບທຸກກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງການກະຈາຍລົງໄປຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ແຂວງ ແລະ ເມືອງ.
- NPAN 2021-2025 ຄວນມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບແຜນການຂອງຂະແໜງການ. ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດດ້ານໂພຊະນາການ (NNC) ຄວນມີບົດບາດນຳໜ້າເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ NPAN ຕໍ່ໄປແມ່ນສອດຄ່ອງກັບແຜນການຂອງຂະແໜງການ. ແຜນການຂອງຂະແໜງການຄວນສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນດາມາດຕະການ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງ NPAN 2021-2025 ແລະ ລວມເອົາບັນດາຈຸດປະສົງ, ເປົ້າໝາຍ, ກິດຈະກຳ ແລະ ງົບປະມານເຂົ້າໃນຍຸດທະສາດ, ແຜນການ ແລະ ງົບປະມານຂອງຂະແໜງການ ແລະ ຂະແໜງການຍ່ອຍ.
- ລັດຖະບານຄວນເສີມຂະຫຍາຍວິທີການແບບຫຼາຍຂະແໜງການດ້ານໂພຊະນາການ, ພ້ອມທັງເພີ່ມການຄຸ້ມຄອງໃຫ້ໄປໃນທາງດຽວກັນໂດຍບັງຄັບໃຊ້ບົດແນະນຳການດຳເນີນງານດ້ານໂພຊະນາການ (2019).
- NNC ຄວນພິຈາລະນາແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດປະຈຳປີແບບຫຼາຍຂະແໜງການ, ເພື່ອສາມາດກຳນົດຂົງເຂດຂອງການຮ່ວມມື ແລະ ຄວາມສົມບູນໃນການປັບປຸງໂພຊະນາການ. ກ່ອນທີ່ຈະຮ່າງ NPAN 2021-2025, ຄະນະກຳມະການຮ່າງແຜນຄວນນຳໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບເຫດຜົນ, ວິທີການ, ສົມມຸດຕິຖານ, ຫົວໜ່ວຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ປະເພດຂອງຕົ້ນທຶນ ໃນການຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງບັນດາກິດຈະກຳ ແລະ ມາດຕະການ.
- ລັດຖະບານຄວນເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງ NNC ໂດຍມີພະນັກງານ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຫຼາຍຂຶ້ນ; ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບກະຊວງການເງິນໃນການປັບປຸງແຜນງົບປະມານ ແລະ ການຕິດຕາມການເງິນດ້ານໂພຊະນາການ; ນຳໃຊ້ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນເພື່ອປັບປຸງການວາງແຜນດ້ານໂພຊະນາການ.

© UNICEF LAOS

“ເອກະສານນີ້ໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສະຫະພາບເອີຣົບ. ເນື້ອໃນຂອງເອກະສານສະບັບນີ້ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບພຽງແຕ່ຜູ້ດຽວ ຂອງສູນຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍການພັດທະນາ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ສໍາລັບເດັກ ແລະ ບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອສະທ້ອນທັດສະນະຂອງສະຫະພາບເອີຣົບໄດ້”